

ABA-2805-2806 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

March / April - 2019

Gujarati : Paper - CC - 201

(૧) કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીનાં ઉત્તમ કાવ્યો

(Old Course)

(૨) પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ - આજ અંધાર ખૂશ્બો ભર્યો લાગતો

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

(૧) કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીનાં ઉત્તમ કાવ્યો

(Old Course)

સૂચના: દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ પદ્ય પ્રકારોનો પરિચય કરાવો. ૧૪

અથવા

૧ કવિ કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીના સમગ્ર સાહિત્યિક પ્રદાનને મૂલવો. ૧૪

૨ 'કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીના ઉત્તમ કાવ્યો'ને આધારે કવિ શ્રીધરાણીનાં સર્જક વિશેષોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ તમારા અભ્યાસક્રમને આધારે કવિ શ્રીધરાણીની પ્રણય કવિ તરીકે વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

- ૩ નીચેનામાંથી ગમે તે એક કાવ્યનું રસદર્શન કરાવો : ૧૪
- (૧) 'પતંગિયું અને ચમેલી'
 - (૨) 'આઠમું દિલ્હી'
 - (૩) 'સ્વરાજ રક્ષક'
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) શ્રીધરાણીના કાવ્યોમાં પ્રકૃતિનિરૂપણ
 - (૨) 'સપૂત' કાવ્યોનો ધ્વનિ
 - (૩) 'ભરતી' કાવ્યનું શીર્ષક
 - (૪) શ્રીધરાણીની કાવ્યશૈલી
- ૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત) ૧૪
- (૧) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના પદ્ય પ્રકારો કયા કયા છે ?
 - (૨) કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીની જન્મ તારીખ અને માતા-પિતાનું નામ જણાવો.
 - (૩) કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીના જીવન ઘડતરમાં કઈ કઈ સંસ્થાઓનો ફાળો છે ?
 - (૪) શ્રીધરાણીના સર્જક તરીકે ત્રણ તબક્કા જણાવો.
 - (૫) શ્રીધરાણીના સમકાલીન ચાર કવિઓનાં નામ આપો.
 - (૬) 'કવિ' કાવ્યમાં સિકંદર કવિના ઘરને આગ લગાડવાની કેમ ના પાડે છે ?
 - (૭) હાથરસના હાથીને શું બનવાની ઈચ્છા છે ?
 - (૮) 'સર્જકશ્રેષ્ઠ આંગળા'નો પ્રશ્નાત્તાપ રજૂ કરો.
 - (૯) શ્રીધરાણીના ગુજરાતી સાહિત્યમાં કયા કયા કાવ્યસંગ્રહો છે ?
 - (૧૦) ખંડકાવ્ય સ્વરૂપમાં પ્રદાન કરનાર બે કવિઓનાં નામ તથા કૃતિઓના નામ આપો.
 - (૧૧) 'કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીના ઉત્તમ કાવ્યો'માં બાળકાવ્યો કયા કયા છે ?
 - (૧૨) કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીના ચાર અંગ્રેજી ગ્રંથોનાં નામ જણાવો.

(૨) પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ - આજ અંધાર ખૂશ્બો ભર્યો લાગતો
(New Course)

- ૧ અર્વાચીન પદ્ય પ્રકાર તરીકે ગીત સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચય કરાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ કવિ પ્રહલાદ પારેખના જીવનનો પરિચય કરાવી તેમની ૧૪
સાહિત્યિક સેવાને મૂલવો.
- ૨ 'આજ અંધાર ખૂશ્બો ભર્યો લાગતો' કાવ્યસંગ્રહને આધારે કવિ ૧૪
પ્રહલાદ પારેખની કવિ તરીકેની સિદ્ધિઓ વર્ણવો.
અથવા
- ૨ 'આજ અંધાર ખૂશ્બો ભર્યો લાગતો' કાવ્યસંગ્રહનું સમગ્રલક્ષી ૧૪
મૂલ્યાંકન કરો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક કાવ્યનો આસ્વાદ કરાવો : ૧૪
(૧) અમે અંધારું શણગાર્યું
(૨) ધરતીનાં તપ
(૩) વિદાય
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
(૧) પ્રહલાદ પારેખની કવિતામાં પ્રણયનું આલેખન.
(૨) પ્રહલાદ પારેખની કવિતામાં સોનેટ રચનાઓ.
(૩) પ્રહલાદ પારેખની કવિતામાં પ્રકૃતિનું આલેખન.
(૪) 'આજ' કાવ્યનો આસ્વાદ.

- (૧) 'આજ અંધાર ખૂશ્બો ભર્યો લાગતો' કાવ્યસંગ્રહનું સંપાદન કોણે કરેલ છે ?
- (૨) સોનેટના પ્રકારો જણાવો.
- (૩) પ્રહલાદ પારેખનો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયેલો ?
- (૪) પ્રહલાદ પારેખના કોઈ પણ બે કાવ્ય સંગ્રહનાં નામ જણાવો.
- (૫) પ્રહલાદ પારેખે ક્યા ક્યા સ્થળેથી શિક્ષણ મેળવ્યું હતું ?
- (૬) પ્રહલાદ પારેખની કવિતામાં ક્યા ક્યા વિષયોનું નિરૂપણ છે ?
- (૭) 'એકલું' કાવ્યમાં કાવ્યનાયકનો વિષાદ જણાવો.
- (૮) 'આપણે ભરોસે' કાવ્ય દ્વારા કવિ શું કહેવા માંગે છે ?
- (૯) 'છેલ્લી પૂજા' કાવ્યમાં ક્યા રાજાની વાત છે ?
- (૧૦) 'બનાવટી ફૂલોને' કાવ્યમાં ક્યા પ્રકારના કટાક્ષનું આલેખન કરવામાં આવ્યું છે ?
- (૧૧) પ્રહલાદ પારેખના ચિંતનાત્મક કાવ્યોનાં નામ જણાવો.
- (૧૨) 'સાગરની ચાદર ઓઢીને સૂરજ જ્યારે પોઢી જાય.' - આ પંક્તિમાં કયો અલંકાર છે ?